

ריכוז נתונים: סטודנטים ואקדמאים יוצאי אתיופיה

נתונים דמוגרפים - כללי

נתונים עדכניים לשנת 2005, שפורסמו בשנתון הסטטיסטי לישראל 2006:

מספר הנפשות בקרב קהילת יוצאי אתיופיה בישראל: 105,500

52,900 זכרים

52,800 נקבות.

32,700 נולדו בישראל (30.99%).

72,800 עלו מאתיופיה: 15,900 עלו עד 1989, 43,600 עלו בין השנים 1990-2001, ו-13,200 עלו

בין השנים 2002-2005. כלומר, 78% מן העולים מאתיופיה עלו במבצע שלמה ואחריו, והם

מתגוררים בישראל כ-15 שנה ופחות.¹

הגיל החציוני בקרב אוכלוסיית יוצאי אתיופיה (כולל ילדי עולים שנולדו בישראל לאב יליד

אתיופיה) הינו 20.5

זכרים: 20.2

נקבות: 20.9

גילם החציוני של העולים החדשים, אלו שעלו בין השנים 2002-2005 נמוך יותר, בהשוואה לכלל

אוכלוסיית יוצאי אתיופיה – 17.3

זכרים: 17.1 (6,700)

נקבות: 17.6 (6,500)

31% מקרב יוצאי אתיופיה נולדו בישראל, ישראלים על פי כל הגדרה. מכאן, שאנו מתמודדים עם

קשיים של דור שני לעולים, שהיעדר המענה הדרוש עבורם עשוי רק להעמיק את תחושת הניכור

הקיימת כיום בקרב הדור הצעיר.

אוכלוסיית עולי אתיופיה, לפי תקופת העלייה, גיל ומין, 2005

אלפים, סוף שנה

ילידי חוץ לארץ			סך הכל	ילידי ישראל	סך הכל	גיל
עלו עד 2005-2002	עלו עד 2001-1990	עלו עד 1989				
סך הכל						
13.2	43.6	15.9	72.8	32.7	105.5	סך הכל
1.3	0	0	1.4	9.7	11.0	4-0
2.3	1.9	0	4.2	9.2	13.4	9-5
2.1	3.7	0	5.8	8.8	14.6	14-10
1.8	7.4	0.2	9.4	3.1	12.5	19-15
1.1	6.9	1.7	9.7	1.4	11.1	24-20
0.9	5.4	2.6	8.9	0.2	9.1	29-25
0.9	3.8	2.5	7.2	0.1	7.3	34-30
1.2	4.9	3.9	10.0	0.1	10.1	44-35

¹ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2006.

0.7	3.4	2.1	6.2	0.1	6.2	54-45
0.5	2.5	1.3	4.4	0	4.4	64-55
0.5	3.5	1.7	5.7	0	5.7	+65
17.3	26.5	37.0	28.1	8.6	20.5	גיל חציוני

(למ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל 2006)

אקדמאים יוצאי אתיופיה

עלייה בשיעור האקדמאים יוצאי אתיופיה: מספרם של האקדמאים יוצאי אתיופיה נאמד כיום ב- 1,100 - 2,500 אנשים בערך (הערכה שמקורה בנתוני מרכז אדוה, 2005). מבין גילאי 18-35 – 1,100 הם אקדמאים (עיבוד תמ"ת).

Highest Certificate - Ethiopian Jews aged 15+, Labor Force Survey - Population Average of 2005 and 2006

Highest Certificate	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Did not study	20,220	35.5	35.5
Primary or intermediate school	11,942	20.9	56.4
Secondary school	8,265	14.5	70.9
Matriculation (Bagrut)	8,437	14.8	85.7
Post-secondary certificate(not academic)	1,719	3.0	88.7
Academic degree-bachelors	1,430	2.5	91.2
Academic degree-masters	96	0.2	91.4
Other post-secondary certificate	115	0.2	91.6
Did not get any certificate	4,432	7.8	99.4
99 Unknown	349	0.6	100.0
Total	57,005	100.0	

Source: Myers-JDC-Brookdale Institute

עלייה עקבית בשיעורם של האקדמאים בקרב כלל אוכלוסיית יוצאי אתיופיה: בשנים 1995/6 – 55% מקרב עולי אתיופיה בגילאים 22-64 נעדרו כל השכלה, בעוד שבשנים 2003/4 הצטמצם שיעורם לכדי 42%. אחוז בוגרי 13 שנות לימוד ויותר עלה מ-6% ל-15%. בתוך ניתן למנות את העלייה בשיעור מסיימי 12 שנות לימוד – מ-11% ל-20%. נתונים אלה מתייחסים לטווח הגילאים 22-64 (עיבוד נתוני למ"ס – ברוקדייל).

ניתן לראות כי ככל שההתמקדות היא בצעירים יותר מקרב האוכלוסייה שבגיל העבודה, אזי גם עולה שיעורם של בעלי ההשכלה על-תיכונית: נתונים אודות התפלגות ההשכלה בקרב גילאי 54-25 מראים כי שיעורם של בעלי ההשכלה העל-תיכונית הינו 21.7% (בקרב כלל האוכלוסייה – 45.8%). גם שיעור בוגרי 12 שנות לימוד גבוה יותר – 38.4%.

נתונים אודות בוגרי לימודים על-תיכוניים, שנמצאו זכאים לתעודה המעידה על סיום כל חובותיהם, מותירים את שיעורם נמוך בהרבה – 8% בקרב גילאי 18-35, מחציתם אקדמאים (סקרי כ"א 2006, עיבודים מיוחדים – מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת). נתון זה מוסבר

באמצעות שיעורם הגבוהה של יוצאי אתיופיה המתחילים את לימודיהם, אך סופו של דבר כי אינם מסיימים אותם.

Highest Certificate* by Years of schooling and Current Schooling Status, Ethiopians aged 15+, Labor Force Survey (Average of 2005 & 2006)

Current schooling status	Highest certificate	Years of Schooling				Total
		0-8	9-11	12	13+	
Studied at past	Primary or intermediate school	2,718	2,566	164	0	5,448
	Secondary school	0	217	7,275	271	7,763
	Matriculation (Bagrut)	0	36	5,643	1,056	6,735
	Post-secondary certificate(not academic)	0	0	0	1,470	1,470
	Academic degree-bachelors	0	0	0	1,299	1,299
	Academic degree-masters	0	0	0	72	72
	Other post-secondary certificate	71	0	0	0	71
	Did not get any certificate	3,711	130	42	0	3,883
	99 Unknown	0	24	144	0	168
Total	6,500	2,973	13,268	4,168	26,909	
Currently studies	Primary or intermediate school	472	4,883	1,073	0	6,428
	Secondary school	0	34	298	171	503
	Matriculation (Bagrut)	0	38	167	1,442	1,647
	Post-secondary certificate(not academic)	0	0	0	45	45
	Academic degree-bachelors	0	0	0	131	131
	Academic degree-masters	0	0	0	24	24
	Other post-secondary certificate	0	0	0	44	44
	Did not get any certificate	136	211	166	0	513
	99 Unknown	34	31	0	0	65
Total	642	5,197	1,704	1,857	9,400	
Never studied	Did not study	20,220				20,220
	Total	20,220				20,220
Unknown	Matriculation (Bagrut)		0	27		27
	Did not get any certificate		10	27		37
	Total		10	54		64

Source: Myers-JDC-Brookdale Institute

*values with less than 1500 cases lack statistical reliability

מקרב אותם שסיימו את לימודיהם, נמצאו זכאים לתעודת בגרות והמשיכו את לימודיהם במסלול לימודים כלשהו - 15.6% לא סיימו כאשר ברשותם תעודת סיום כלשהי (1,056 מבין 6,735). הנתון המעורר דאגה במיוחד הוא שיעורם של אותם שהחלו לימודים אקדמיים וסיימו אותם בהיותם בעלי תואר מאחד מהמוסדות להשכלה גבוהה: סך בעלי תעודת תואר ראשון ובעלי

תעודת תואר שני (1371) מתוך סך כל בוגרי 13 שנות לימוד ויותר בניכוי בוגרי לימודי תעודה (2,698) – 50.8%.

סטודנטים יוצאי אתיופיה

בשנת הלימודים תשס"ו טיפל מינהל הסטודנטים ב-1,743 סטודנטים יוצאי אתיופיה (ב-1,886 בתשס"ה), רובם מקרב האוכלוסייה הוותיקה (1,179 – 74.8%). השיעור הגבוה ביותר הוא בקרב הלומדים בשנת הלימודים הראשונה, ושיעורם יורד בהתאמה ככל שעולות שנות הלימוד. **יתכן**, שנתון זה נקשר בנתון המעיד על שיעורם של יוצאי אתיופיה המסיימים את לימודיהם כשהם בעלי תעודת סיום.

רובם של יוצאי אתיופיה הלומדים מוסדות להשכלה גבוהה, עושים את לימודיהם במכללות אזוריות ושלוחות אוניברסיטאות – 44%. רק 27% לומדים באוניברסיטאות, בעוד מקרב כלל האוכלוסייה הלומדת במוסדות להשכלה גבוהה, 60.4% לומדים באוניברסיטאות. נתון זה גם יש בו ללמד על קשייהם של יוצאי אתיופיה, שכן נתוני הקבלה למכללות נמוכים ברובם מאלה שבאוניברסיטאות (נתונים גבי כלל האוכלוסייה: המועצה להשכלה גבוהה - נתוני 2004/5).

התפלגות סטודנטים עולים יוצאי אתיופיה, לפי מוסדות לימוד על פי מסלולי לימוד, 2004/05

מוסדות לימוד על פי מסלולי לימוד	אחוזים
מכללות אזוריות ושלוחות אוניברסיטאות כולל מסלולים טכנולוגיים	44
אוניברסיטאות	27
מוסדות להשכלה גבוהה שאינם אוניברסיטאות	13.5
מכללות טכנולוגיות	6.7
מכללות לחינוך כולל מסלול הסמכה	5.5
בתי ספר לסיעוד	2.7
מוסדות לאמנות ומוסיקה	0.21

מקור: מינהל הסטודנטים, המחלקה לתכנון תקצוב ומעקב. סיכום פעילות ונתונים סטטיסטיים 2004/5, תשס"ה.

**General Student population for Bachelor's degree (2004/5) and Ethiopian-Israeli
Students in Academic Institutions (2005/6)**

Academic subject	Ethiopian Students					All Students
	First Academic Year	Second Academic Year	Third Academic Year	Fourth Academic Year and above	Total	
Grad total					1216	155,692
Humanities - total	151	88	97	57	393 (32.31%)	45,323 (29.11%)
General Humanities	87	39	63	12	201 (51.14%)	9,038 (19.94%)
Languages, literatures and regional studies						4,465 (9.85%)
Education and teacher training	61	42	34	42	179 (45.54%)	24,949 (55.04%)
Arts, crafts and applied arts	3	7		3	13	6,782 (14.96%)
Special programs and miscellaneous						89 (0.19%)
Social Sciences - total	178	113	134	26	451 (37.08%)	44,659 (28.68%)
Social Sciences	135	83	91	21	330 (73.17%)	32,176 (72.04%)
Business and management	43	30	43	5	121 (26.83%)	12,483 (27.95%)
Law	26	25	28	25	104 (8.55%)	13,523 (8.68%)
Medicine - total						8,259 (5.30%)
Medicine						1,352 (16.37%)

Para- medicine	31	31	16	4	82 (6.74%)	6,907 (83.62%)
Mathematics & natural sciences - total	27	21	11	12	71 (5.83%)	15,753 (10.11%)
Mathematics, statistics and computer sciences						7,699 (48.87%)
Physical sciences						3,057 (19.40%)
Biological sciences	27	21	11	12	71	4,997 (31.72%)
Agriculture						917 (0.58%)
Engineering and architecture	39	17	24	35	115 (9.45%)	27,258 (17.50%)

1. נתוני סטודנטים מכלל האוכלוסייה – 2004/5, מתוך אתר המועצה להשכלה גבוהה :

<http://www.che.org.il/download/files/table10.xls>

2. נתוני סטודנטים יוצאי אתיופיה – מינהל הסטודנטים, 2005/6.

Ethiopian-Israeli Students in Academic Institutions – Master's degree (2005/6)

Academic subject	First Academic Year	Second Academic Year	Third Academic Year	Fourth Academic Year and above	Total
M.ED ייעוץ חינוכי	2				2
בית ספר לעבודה סוציאלית					
Social work	2	4			6
הוראת המדעים - ת.ש.			1		1
היסטוריה של מזרח התיכון -	1				1
הנדסת מערכות מידע - ת.ש.	1	1			2
חינוך - חינוך לגיל הרך -	6	2	2		10
יחסים בין לאומיים - ת.ש.		1			1
מדעי היהדות -ת.ש.	1				1

מדעי המדינה - ת.ש.	4	8			12
מינהל עסקים - ת.ש.	2	3			5
משפטים - ת.ש.	4	2			6
מתמטיקה - ת.ש.	1				1
ניהול וישוב סכסוכים		1			1
ניהול מערכות בריאות - ת.ש.	1	1			2
סיעוד - ת.ש.	1				1
פילוסופיה - ת.ש. Philosophy	1				1
קרימינולוגיה - ת.ש.	1				1
רפואה - ת.ש.				1	1
Total	28	23	0	1	55